

debet etiā xl. dieboꝝ p̄ q̄s statꝫ pe
nitēcie inuis̄ ibidē ⁊ i statu p̄mē
et abstinēcie pseueratē: qz reuera
illi soli diuinas reuelacōes p̄ci
p̄iūt qui quadragenā p̄mē obf̄
uare nouerunt sic ex^m de moyse
habenꝫ qui quadā vice xl dieboꝝ
in mōtē cū domino stetit et legē
dñicā accepit. Ascende ad me in
mōtē et esto ibi xl dieboꝝ. Alia at̄
sc̄ quō angelꝫ m̄spiratiue loqui
tur ⁊ quō etiā quedā sūt in lege
et i scriptura que publice possūt
diā oīboꝝ: alia que secrete sūt di
cēda solū sapiētibꝫ p̄ se patent.
In ea. que sequūt̄ m̄lta de futu
ro iudicō cōtinēt̄ sed qz nil p̄it̄
p̄ modū visiōis iō nō iuēni qd̄
ad aliqd̄ applicabile iudicaueri

Inapit moralizacio thobie

Thobias de t̄bu
et c̄itate neptali
cū ess̄ iunior et
oēs irēt ad vitu
los aureos ado
rādoꝝ hic solꝫ su
giebat cōsorc̄ia hoīm et p̄gebat
dominū adorare ad tēplū suū in
ibz̄lm. Cū vero factus fuiss̄ vic
accepit vxorē de tribu sua et ge
nuit ex ea filiū quē ab infācia
timere deū doauit et abstinē ab
oī peccato et finaliter in captiui
tate positus de abis gentiliū nō
comedit et cū cōtribules et amīc̄
eiꝫ passim comederēt ipse vxorē
⁊ filiꝫ abstinēbāt. desolatos con
fortās aruabat monita salutis
dādo. Cūqꝫ monita salutis suis

captiuis daret esuriētes aiebat
mortuis sepulturā p̄bebat. qua
p̄pter in d̄sp̄cū salmanazar re
gis grām inuenit qui ipsū pluri
mū honorauit. a sennacheribꝫ vō
crudeli tirāno tribulacōes pluri
mas sustinuit ⁊ occidi etiā iussꝫ
fuit. **T**hobias q̄ interpretat̄ dū
sus in oīboꝝ istis t̄pū gerit boī se
culais q̄ ad vniūsa pietatis opa
se dūt̄. qz licz̄ iste sit iter ydola
tras. i. inē malos sclāres q̄ ydo
la ⁊ boues aureos. i. pccā ⁊ auz
⁊ argētū p̄ auariciā colūt. ip̄e tñ
deū colit ⁊ diligit tēplū eiꝫ p̄ de
uocōꝝ frēq̄ntat ⁊ ydolatriā cōbu
liū. i. viciōꝝ cultū fugit ⁊ sp̄mit ⁊
filios suos in timore dei instruit ci
bosqꝫ gētiliū. i. delicias carnales
abhorret et se imaculatū custo
dit. et dato q̄ q̄ndoqꝫ cōtingat ip
sū captiuitatē ⁊ tribulacōꝝ incurrē
nō cessat tñ captiōs et turbatos
cōsiliai idigētibꝫ necia largi mor
tuis sepulturā dare et pietatis o
pera p̄pare. **Q**ua p̄pter pro c̄to
sepe ad h̄rāz prouēit q̄ t̄gū ⁊ p̄n
cipū deo faciēte grām et beniuo
lenciā acq̄rit ⁊ ecōtra q̄nqꝫ ad ma
iorē sui probacōꝝ sennacheribꝫ. i.
tirānoꝝ malivolenciā ⁊ tribulacō
nē incurrit. **M**ulte ei tribulacōes
iustoz sūt sic et isti dcm̄ fuit ifra
ca. xij p̄ āgelū. qz acceptꝫ erat do
necē fuit vt tēptacō p̄baret te.
Qum quadam die thobi
as fatigatus de sepulcu
ris occasozū quos per
plateas iunue iugulatos inue

mēs abscondebatur. et nocte extra
mandatū regis sepeliebat. pp-
ter quod interfici iussus fuerat.
iuxta pietē obdormiūss; accidit
q̄ ex mīdo irūdīnū stercoza cali-
da super oculos eius caderēt. et
ipsū penitus excecārēt. Qui pla-
ga cecitatis percussus non ē ira-
cūdia motus s; magis per paci-
entiā ad grāy actōez p̄uectus.

Ista allega exēplariter q̄ iustus
tribulacōib; nec fortuitis seu in-
fortunatis casibus nō d; turba-
ri s; potius q̄cquid sibi accidat d;
in dei iusticiā reducere et se iuste
pati dicē a patienter cū grāy ac-
cōe oīa sustinere ex^o. Job q̄ dice-
bat. Dñs dedit domin^o abstulit.
Nō tristabit iustū q̄cquid ei ac-
ciderit. sicut dicit^r puer. xij. Se-
pe etiā accidit q̄ iustus ultra vo-
lūtātē tirānozū opa mie exēq̄t.
dicēs ipsi sennacherib; .i. ipsi ti-
rāno illud actu. v. Obedire deo
opt; magis q̄ boib; Et tamen
talīs vt cōiter cūcius et facilius
infortunis flagellatur. Quē ei
dñs diligit corripit. et q̄si p̄r i fi-
lio sic dicē sapiēs in eo delcāt. p-
uer. xxx. Vel dic q̄ thobias ē
hō q̄ q̄n; adūtēs ad pietes. id ē
ad mūdi negocia se deflectit q̄n;
in delicijs et p̄speritatib; delcāt
et dormit. Vrūdo vero dyabol^o
qui more p̄rūdīnī in aē .i. in su-
pbia pascit hō hoc vidēs sterco-
za diuiciarū in oculis cordis ei^o
p̄ cupiāz picit et sic visū spūa-
lis visiois seu discreōis et sapie-

nec non lumē dīne grē sibi tollit
et eū p̄ auariciā excecatur et perū-
tit. ita q̄ in illis q̄ ad deū et ad
salutē p̄tinēt ipsū totaliter cecū
reddit. Unde tales qui iuxta pai-
etē terrenarū possessionū p̄ aua-
riciā excecantur vidēt posse dice-
re illd̄ ysa. lix. Palpauit^r q̄si cecū
ad paietē a q̄si sine oculis attrec-
taui? Ille ei q̄ fatigat^r ad sepul-
turas dormicionē accepit. i. ille
q̄ in bonis opib; difficultatē et
lassitudinē delcābiliū q̄rit et ab
huius bonis a p̄ijs opib; cessat
et quiescit talis dico cecitātē vic-
ozū iaurrit. et lumē grē pdit. qd̄
tamē nullatē? pdidit^r si infati-
gabiliter in bonis opib; vigilas-
set. Nō optet igit^r in bonis opi-
b; fatigari nec p̄ malā oplacētī
ā dormire aut in vicijs et i p̄spe-
ris delcārī. P̄ria ad tesh. v. Nō
dormiam? sic ceteri s; vigilemus
et sobrii simus

Thobias vt ē inter ydo-
latras dñm q̄rebat a bo-
nis opib; deo iustebat.
qui postq̄ filium habuit exceca-
tus ē filius vero eius associato
sibi raphaele angelo in rages cū-
tatē medozū p̄ reapiendis decē
argenti talētis descendit. vbi sa-
rā filiā ragueles q̄ sciz vij. viros
habuerat. q̄s tamē dēomū noīe
asino deus occiderat in vxorē as-
sūpsit et eā a dēomis p̄tate libe-
rauit. et eā in domū p̄ris cecū
maḡ sba secū duxit quē cecū as-
socias reuertētē p̄cessit Ille

etiam piscem qui eum deuorare volue-
rat occidit et cum felle eius premere
cum ad consilium angeli finaliter illu-
minauit sicut omnia illa appareret in
fra vi. xi. et xij. ca. Et hic beda per
thobiam allegorice populum iudeorum
intelligit qui in principio solus deum
coluit et amauit et inter gentiles
et ydolatras solus fide et bonis
operibus deo seruit. Amos iij. Tam-
num vos cognouit ex omnibus genti-
bus domus israel. Verumtamen iste postquam
filium suum. i. christum de israel secundum carnem
natum produxit aut genuit per infir-
mitatem et cecatus est in quantum se
fide christi recipere recusauit. Sara ve-
ro que in rages medorum habitabat
.i. gentilitas que in mundo vaga-
bat cum viros et doctores et ma-
gistros per infidelitatem et ydolatri-
am dyabolus occiderat ab ipso
iunior thobia et angelo secum iu-
cto. i. ab illo christo cum angelo. i. cum
dei filio copulato fuit liberata et
in domo thobie cecum. i. in ecclesia
loco excedenti iudaici populi sub-
stituta. Cantu. viij. Apprehendam
te et ducam in domum matris
mee et cubilem gemtricis mee.
id est sinagoge. Sic igitur factum est
quod piscis. i. dyabolus qui in flumine
passionis ipsum thobiam iuuenem
.i. christum deuorare voluit ab ipso
victus extitit. Fuit etiam per ipsum e-
uisceratus et aptus in quantum sui cor-
dis malicias hominibus reuelauit et
fel sue malicie in scripturis repo-
suit ad illuminationem legentium et lo-
cavit et quicquid de corpore eius. i. de

membris ipsius scilicet de peccatis dante
do accepit. igne caritatis assauit
et sale sapientie condidit. et ad usus
proprios seruauit. Finaliter tamen pre-
eius cecus. i. populus iudaicus per ip-
sum illuminabitur. in fine scilicet tempore quando
totus israel saluus erit. Vel dic
quod septem viri sare sunt septem sacra-
menta vel vii. dona spiritus sancti concessa
ante christianam. que pauldubio dy-
abolus sibi per peccatum subtrahit et eam
viduam et miseram delinquentem. Verumtamen
per quod orationibus et fletibus se vult da-
re. solet sibi thobias iunior id est
christus ipse perseuerat per gratiam uigilem quam
dyabolus non poterit separe. Na-
tionalium enim virtutum cum anima non per-
seuerat. nisi fletus et oratio precedant.
Tunc vero perseuerat vix accipit cum
lacrimis suis stratum suum spargit et
cum poro deponit suum deo committit
Thobias per quem dudum ga-
belo sanguineo suo egredi-
tur. argenti talenta mutuo
dederat filium suum vna cum angelo
quem ductorem sibi dederat in rages
citatem medorum misit. quem in via despo-
savit sibi sarā et macti vii. fuerat
a dyabolo interfecti. Piscem quem ip-
sum deuorare voluerat interfecit et
exenterauit. et de ventre eius medi-
cinale membrum extraxit: demoniū
quod maritos vxoris sue occiderat
angelus in deserto ligauit: patriam
recupauit: canem patris secum socium
habuit et rediens vxorem in domum
patris duxit. Recte videtur quod iste
thobias potest significare deum patrem
filium autem eius vna cum angelo christum dei

filium figit in quo angelus et homo
diuinitas et humanitas sociantur
Nec est inueniens cum secundum scripturam
doctrinam christus in quantum ad suas du-
as naturas in ysaac et in ariete fi-
gurat. ut in gen. xxij. **G**abel? con-
sanguineus thobie figit genus
humanum quod de genere thobie idem
de genere patris dicitur pro eo quod ad
similitudinem est creatum quod etiam egenum
et inops fuit propter ad peccatum fuit
de paradiso captiuitatis et dono imor-
talitatis nudatum gentis et virtuti-
bus spoliatum sic quando apparuit
in adam et eua quando propter peccatum
agnouerunt se esse nudos. sic dicitur
Gen. tercio Decem talenta figunt de-
cem legum mandata isti gabelo. i. hu-
mano generi pro subleuanda pau-
perie mutuata sarabon gentilitate
figit et viros. i. et populos alios
de? .i. ydolatria primebat piscis
figit dyabolum veterem figit infernum
fel amarum et medicinale quod extrin-
sectum est figit scripturam patrum col-
legium. **I**sta fuit veritas quod thobias
deus pater qui a principio pro mo-
ysen gabelo. i. humano generi indige-
nti et pauperi tradiderat decem talenta
argenti. i. decem legum mandata thobias
minoris filium suum cum ductore
angelo. i. christum deum et hominum fili-
um eius benedictum in rages medorum.
.i. in mundum destinavit. et canem. i.
predicatores eisdem aduocavit qui in illo
itinere sarabon. i. ecclesiarum de gentilitatibus
iure hereditario debita desponsauerunt
piscem dyabolum qui in torrente passio-
nis deuorare crederat. et ob hoc

mortem et passionem eius parauerat
et prostravit et superavit et de ventre
eius. i. de inferno fel amarum et me-
dicinale. i. sanctos presertim qui in amari-
tudine sanguiebant extraxit. et ta-
lenta. i. x. mandatorum executorum. et
opera ab gabelo. i. ab humano ge-
nere reportauit. et vxorem assump-
tam. i. ecclesiam in domum patris sui in
paradisum perduxit et hoc est quod dicitur
apostolus ad gal. quarto **Q**uod misit deus
filium suum uatum de muliere factum sub
lege ut eos qui sub lege erant **H**ic
habetur quod thobias uolens dare ducto-
rem filio suo iuenit quedam angelum
suum nomine raphaelem qui sub humana
specie latitabat. **I**nuenit igitur eum quasi
quedam iuuenem splendidum et tamquam
cunctum et quasi patrem ad abulad hu-
ic ius filium suum dimisit qui ipsum in itin-
ere conduxit vxorem sibi accepit. et
cum magis sua sibi ipsum ditauit de-
cem talenta argenti recuperavit piscem qui
ipsum vorare uoluerat ipsum superare fe-
cit **H**ic reuera super omnia kmis cura
deus est thobie seniori. i. plato superi-
ori qui filio suo subditorum populo de
bono ductore. i. de bono curato vel
rectore prouideat et qui bonum platum sibi
affigit et proficiat qui in uia boni mundi
ipsum custodiat atque regat ille ed-
at deus quod re sibi et proficere aliquem ange-
lum latente sub homine ut aliquem uir-
tutem et angelicam scitatem tamen suam oc-
cultate sub humano being. et diuinitate effigi-
e quod quicumque alius proficiat in platum in uia
angelicam. humanam? in diuinitate being
esse tenet **U**n de bono rectore dicitur mala
chie. secundo **Q**uod ipse angelus

dñ ē. sicut apo. pmo dz. Septē
inquit stelle. angeli sunt septem
eccliar. Ille igit dz inueniri iu
uenis p fortitudinē vigorosam
splendidus p mūdiciā grōsam:
stās p ostāciā vtuosam: pānet?
p diligēciā curiosam: patus ad
ābuiādū p obediēciā studiosam
dz dicit raphael. i. medic? p fru
tuosam sapiēciā. vt sic de tali ā
glo dicat illud apo. xiiij. Vidi ā
gelū dei fortē. Igit ille p? q? au
rā. ducant. p. laturā et officū sup
istū filiū. i. sup subditos accepit
ille p. a. dubio debet eos vna cū
cane. i. vna cū bonis p. dicatoribz
regē et adducē. r. talēta argētī. i.
deā mādata sibi dz reapare: sa
rā vxore. i. diuinā grā; dz sibi cō
iūgē et diuicias v. tutū sibi debet
cū ea parare: piscē. i. carnē do
cere apprehendē cōsiderare. et sic p
dñs faciat ad prēm suū deū letā
ter cū vxore sua et diuicijs. i. cū
diuina grā et v. tutibz reueniē. ita
qz tūc poterit prēm suū supiorē
illūinare. i. spūali leticia recreare
qz sicut dz. pū. xv. gloria p. ris ē
filius sapiēs. Nō breuiter de tali
angelo poterit dñs dicē illud ex
odi. xiiij. Ecce ego mitto angelū
meū qui p. cedet te et custodiet in
via tē. Vel si vis p thobiā sem
orē intellige deū: p angelū p. la
tū et p miorē subditū p. lūm sic s
Quoniam angel? thobiā iuni
orem adduceret dicit qz
circa tigris fluiū prima
mansione manerēt. Volēs igitur

iuenis pedes suos lauaē in flu
uū et ecce piscis iunamis exiuit
ad deuorādū eū. Quo timēte in
uadi dixit angelus ad eū. Appre
hende branciā cū? et trabe eū ad
te. Piscē igit in ficā traxit et sta
tim palpitare cepit. et ex māda
to angeli piscem exenterauit. fel
cor et ieur reposuit et seruauit
cetera vō assauit et saluuit et pro
viatico custodiuit. Angel? vō sis
bi dixit qz sum? cordis illius pi
scis sup carbones positi oīa deō
nioz grā ab hoīe fugat. fel vō
oaul. ceat et albugios ipositi ip
sos illūiat. Quāuis videat sa
tis mirabile qz res corpalis agat
i spm et qz sum? piscis fugat dia
bolū vel qz son? athare faciat re
cedē spm imūdū sic s positi est
pmo egū. xvi. qz tū ad moralia
tēdim? de disputādo sup h? mōi
nō curē? Igit dico qz iste piscis
p. t. peccm figre vel ecā carnē flux
ibile atz mollē qd scz sub aq mū
dane p. speritatis et voluptatis
abscondit? vbi thobie. i. auia.
qz hoī insidiat? vt scz ipsū p culpā
et penā absorbeat et p. det. pū.
xxij. Insidiat? in vijs qsi latro:
et qz incautos videt interficiet.
Ista ē gō v. itas qz qūqz hō acci
pit māsiōnē suā sup tigris fluiū
qz interpretat? sagitta. p eo qz sic
sagitta velocitē currit. i. in mūdi
fluxibilitate qz cito depit atz flu
it et i aq voluptatis et p. sperita
tis vult recreari qz qz sibi p. ma fa
cie spēt et itēdat ab lūi et mūdaci

statim tamen adest piscis iste scz
peccm̄ vel temptatio supbie. lux-
urie vel auaricie vel ecia ip̄a caro
q̄ sibi insidiat ipsūq; attrahē et
deuoraē satagit et molit̄. h̄ reue-
ra ad filiū testamēti scz xp̄i vel
boni p̄dicatoris ipse dz istū pis-
cē scz peccatū vel carnē vel temp-
taōez p̄ cōsideraōez app̄bēdere.
et ad siccitatem abstinentie ⁊ pe-
nitentie trahē et ipsū dz exētera-
re. i. q̄lis sit et quid infra ip̄z est
respicere et vidē. **Qd̄** p̄ cō si fe-
cerit in ip̄so tria repiet. vnde cō-
tra viciōrū infirmitatē remedia
multa sumet. Inueniet eī q̄ i ip̄-
so ē cor iecur et fel. i. van⁹ amor
et flā delectācio. et finaliter iueiet
q̄ est ibi fel. i. amara desolacō et
dampnacō. **Igit̄** si iecur. i. peccā
delectācio cū carbonibz desolatori-
is. i. cū cōsideraōe ignis inferna-
lis iūgit̄ fiet q̄ fumus ille cōpū-
ctiomis et mēorie exm̄ puenēs
deones et deonū temptaōes fu-
gabit. **Unctura** vero fellis cogita-
cio. i. tior amaritudinis albuginē
caelitatis de oculo mētis curabit.
Nichil eī p̄ficiat magis cōtra vici-
a et deonia q̄ cogitaē q̄m falsa
sūt carnis et peccā oblectamēta. et
q̄ dura et fellea subsequūt̄ tor-
menta. fel igit̄. i. cōsideraōem a-
maritudinis eterne dz hō in oca-
lis patris sui. i. intellāis apponē
vt sic possit eū p̄ grāz illustrare.
dicēs illd̄. **Jē. ix.** Ecce potabo eos
zē. **Vel** dic si vis q̄ iste piscis
ē diabol⁹ q̄ p̄ cō illis q̄ in fluie

religiois deuociois vel cōpūcti-
oī se balneāt ⁊ in tigr̄. i. sagitta
diuini tioris et stricōis se mun-
dificant et ibidē affectuū pedes
lauāt insidiat̄ et q̄ p̄ peccatū ip-
sos si p̄t deuorat et p̄datur. **Sed**
reuera hō dz ip̄m vitiliter p̄ bo-
na opa iuadē et ipsū p̄ cōsideraci-
onē exenterādo et ap̄iēdo qd̄ i rē-
tre et in corde suo hēat discernē
et p̄ certo ibi inueiet cor. i. mali-
ciā: iecur qd̄ amare cogit. i. dele-
ctaciois fallaciā. vel ecia fel qd̄
ē amarū. i. p̄uā itēōis neq̄ā ⁊
future dāpnacōis amarā āgusti-
ā. **Que** p̄ certo si bñ cogitauerit
et carbones ignis eterm̄ fumiq;
lacrimaz ⁊ obscuritatē tēbray q̄ i
iferno sūt adhibueit sibi ad spū-
alē cecitatē tollēdā et ad deoniū
effugādū q̄ plurimū p̄ficiet et
valebūt. **Allega** vt s̄. **Vel** dic q̄
thobias iste ē xp̄s piscis vō dy-
abol⁹ h̄ de hoc vide s̄. ca. v. **Vel**
dic q̄ iste piscis imani⁹ s̄ q̄ dicit̄
magnum vsurariū et tirānū q̄ i flu-
uio m̄daē p̄speritatis vsat̄ et ibi
dē t̄q̄ in p̄p̄a domūcula morat̄.
Ex. xxxix. Ecce ego ad te dracōzē
Igit̄ si cōtingat q̄ thobias. i. ali-
qs paup̄ app̄p̄iq; ad istū flu-
uū. i. ad p̄speritatis statū vel ad
alicui⁹ ditis domū vel locū statū
cū tales pisces. i. tirāni vsurarij
⁊ dices ipsū velle ditai vel se vel-
le iux̄ se lotari vel edificari vidēt
sibi imediate detrahūt et iudēt.
et eū deuoraē. et exactionibz im-
pugnare festinant. ita q̄ ipsos

pellūt ad āgelū. i. ad dñm cla
mare et extra eos auxiliū īploraē
Dñe inqūt inuadit me **Job** xx
iiij. **Aie** vulneratorū clamabūt
Peciosolū est igit talibz appro
pinqre et eoz habitacōibz et eo
rū domibz et possessionibz via
nare: qz fluiū mūdane psperti
tatis solū sibi volūt appropriare
et iō solēt oēs vicinos et socios
īpugnaē. nec paciūt aliquē quē
īpediē valēt pedes suos lauāē. i.
recreacōz; aliquā obtinē **Vident**
em dicē illud **eze. xi.** **Nob** data
ē terra in possessionē. **Thobias**
igit. i. paup ab āgelo. i. a deo cō
sulit qz istū piscē. i. istū diuitē p
cōsideracōez apphendat et qz ip̄sū
de fluiū mūdane pspertitatis p
cōsideracōez extrahat. et ad sicū
.i. ad mortis austeritatē et steri
litate ymaginādo deducat **Hoc**
est dictū qz statū vite ei? cito de
fecturū a statum mortis sue cito
succesurū cogitet et attēdat. et
sic p certo ip̄sū cogitare poterit
palpitantē. i. dubiū miserū et ti
mentē. **Unde** d diuitibz dē sapie
v. qz ip̄sū turbabūt timore horri
bili. dicētes intra se. p̄nāz agen
tes et p angustia spūs gemētes
Cōsiliū etiā ē qz paup qui videt
gloriā iniquozū ip̄sū p cōsidera
cōne exenxeret. hoc ē qz quales
sūt interi? cōsideret. vt scz nō glo
riā suā exteriore sed iniquitatē ī
terioze cogitet atqz spectet. quia
scz tūc videt qz illi qui sūt terribi
les quo ad mūdū sūt abhōiabi

les quo ad deū. **Iux** illud luce x
vi. **Qd** hoibz altū ē: abhōinacio
ē apud deū. **Talē** cōsideracōz vi
brē dauid in ps vbi de psperti
te maloz sic dicit **Eccē** ip̄sū pecca
tores in seculo obtinuerūt diuici
as at **Et** dixi. ergo sine cā iustifi
cavi cor meū at **Donc** intrē scū
ariū dei et intelligā ī nouissimis
eoz **Vel** si vis dic qz thobias
iste ē deus quē p certo piscis im
mamis. i. aliq̄s mal? diues in p
sona pauperū et religiosoz deuo
rat et eū in mēbris suis fatigat
et infestat. **S; p** certo deus talē de
fluiū prosperitatis ad siccitatē
mortis extrahit a eū exenterat a
prostermit et sup carbones infer
ni assat et oburit. et de vtre ei?
.i. de suis intrinsecis et abditis
medicinas pauperz scz diuicias
quas diu absconderat extrahit:
et de hijs cōs. i. iopes qnq; il
lūiat inq̄tū de auaroz sibi ip̄s
os p? mortē taliū solat et dis
tat: carnesq; .i. tyales s̄bas isto
rūq; officia et bñficia q̄ tenebat
sibi et āgelo t̄huat inq̄tū ī p̄soā
paup in se nutriti p̄dicat. **Isaie**
xxviiij. **Reficite** lassū: a ecce hoc
meū refrigeriū **Impios** et tiran
nos tollit de medio vt saltē p?
eoz mortē de corū dīcijs iustos
alat. et vt eoz bō q̄ auāē aggre
gauent p plurimos distribuāt
et distiguāt vt pt; ad hāz de cle
ricis tenētibz p̄a bñficia et aua
ris habētibz pluēs dīcias qz scz
p? mortē eoz. pluēs ditātur et

bñficiat et thobias a angelus .i.
paupes et iusti vel ipse ds i pso
na paupm multiplicat recreant
Igitur dicitur sapie .x. Qd iusti tulerunt
spolia impioru. Et pu .xiiij di
citur Qd reseruat iusto sba pccoy
Vnde iob .xx. dicitur de malo diu
te qd affliges nudauit paupes do
mū rapuit et reedificauit eā. nec
ē faciatus venter eius. **E**ducet e
grediens de vagina sua: vadet a
remient sup eū horribiles. et de
uorabit eū ignis qd nō succēdet
et de eodē dicitur ibidē qd diuicias
qs deuorauit euomet. 27.

Hic dicitur qd cū sara filia
raguelis septē viros ha
buisset et eos dyabolus
occidisset. thobias ipsam ducere ti
muit. tamē ad angeli consiliū ip
sam duxit. nec eū dyabolus no
cuit seu lesit. **N**ā ad consiliū age
li iecur piscis mortui sup carbo
nes posuit. et odore fumi eius
deone fugauit. **Q**uē raphael ac
cipiens i desertū superioris egip
ti religauit. **T**ādē vero in timorē
dei vxorē instruēs et ad orōez i
uitans cū ipsa tribus diebus orōni
vacauit. et sic intrās ad puellā
in dei benedictōe sine noamento
eā suscepit. **S**icut ei angelus si
bi dixerat. de omni solū sup illos
ptatē hēbat. qd sic equus et mulus
sine timore dei cū suis vxoribus hī
tāt et qd in actu coniugali nihil p
ter delictōez amāt. **I**ta exem
plariter ad hāc pnt allegari cō
tra libidinosos qd sciz sicut bruta

sine dei timorē solā delictōez que
runt. qz pro certo tales p spūm
fornicationis pēt inquantū eā
ā cū ppis vxoribus fornicationem
omitunt. **I**usti vero cū dei timore et
bona intēctōe et orōe debēt cōiu
giū celebraē a sic non hnt de om
ni .i. spūz luxurie formidatē a po
tissime si piscis mortui iecur. .i. si
ppi morietis morem sup carbo
nes feruētis caritatis p cōsidera
tioez voluerit adhibē. **D**icitur igitur
bonus cōiux vxori sue illud qd il
te dixit b filij scōy sū? a nō pos
sū? coniugi sic gētes qd ignorat de
ū. **V**el dic qd vxor mā ē bñfici
ū vel ecclā nob data qz quāqvis
vxori brutaliter et solū ppter
lucrū et delectatōez tpalē cōiugi
fēt eidē p pmoctōez coniugat nccē
ē qd a dyabolo spūaliter a tpa
liter pimat. **V**llo vero qd talē vxo
rē accipit non vt pfit h vt pfit
nō vt libidi et voluptatibus vac
h vt cū timore diuino et orōi a di
uine laudi se applicz. a deone nō
ledit h sanus et incolumis spū
aliter reperit et cū vxore huiōi p
le bōy opm iocūdat et diuicijs
tpalibus et spūalibus pspetat. **D**s
Vxor tua sic vitis abūdās ac

Hic hēt qd raguel p sara
p qd thobias filiā suā i
vxorē accepit a ad eā i
trauerat. timuit ne forte sibi sic
alij accidisset h ē ne forte a deo
suffocatus fuisset fecit de nocte i do
mo sua foueā facē vt ipz possit
re cōndare. et sicut alios sepelire

disposuerat: h̄ ipsū sanū ēpetiēs
in laudes dei p̄perat et exultat.
et duas vacas et quatuor aries
tes occidens nuptias p̄pat et in
staurat. **T**hobias igit̄ āgelū ad
gabelū mittit. qui pecuniā recu-
pat et ipsū ad nuptias adducit.
Uandē h̄o raguel medietatē bo-
noz suozū filie tradidit: et sic cū
magna substācia thobiā cōiugē
secū duxit. **Q**ui p̄cedens felle pi-
scis oculos p̄ris illūmauit. et ca-
dēte albugine q̄i membrana oui
visū recupat et vidēs filiū suū.
dñm b̄ndixit. **I**sta exponūt q̄
dam allegorice. **D**icit̄ em̄ q̄ ra-
guel ē p̄lūs gētilis. cui? filiā .i.
ip̄az gētilitatē seu gētiliū omuni-
tatē thobias .i. x̄pc̄ in vxorē dux-
it in quātū ip̄az ad fidē duertēs
de ea eccl̄iaz suā fecit. h̄ fuerat i p̄n-
cipio ille raguel sc̄z gētilis p̄lūs
dubitauit et timuit ne forte ille
ess̄t ver? maritus et ne forte mū-
dū decipiēdo fuiss̄t a demōe mor-
tuus vel opp̄ssus. quā p̄pter ip̄-
sū sepelire disposuit in q̄tū in p̄-
sona tirānoz nomē x̄pi et ei? fidē
opp̄mere et tollere festinauit. h̄
finaliter cātū galloz .i. doctrina
p̄dicatozū instante ipsū verū ec-
clesie maitū virū sc̄m et legitimū
reppit et cognouit. et tūc nupti-
as vere et firme fidei statuit et in-
ducit. in quibz p̄culdubio vac-
cas et arietes .i. martires et ofes-
sores de p̄lō suo p̄pat et expoit.
Cōstat at̄ q̄ de p̄lō gētili duert-
so multi i p̄mitia eccl̄ia moē vac-

carū agrū dominiciū coluerūt et
tandē p̄ martiriū obierūt. **M**ul-
ti arietes et p̄lati et duces i eccl̄ia
fuerūt qui mortē p̄ dñō subierūt.
Tūc in nuptijs thobie et saē .i.
x̄pi et eccl̄ie de seip̄sis encemū p̄-
buerūt. **M**at̄b. xxij. **T**auri mei
et altilia mea occisa sūt et oia pa-
ta sūt venite ad nuptias .i. ad fi-
dē x̄pi. **G**abel? p̄ angelū adducit̄:
qz sc̄z ad fidē x̄pi cotidie no-
uus p̄lūs p̄ p̄dicatores angeli-
cos aggregat. **S**ara em̄ .i. gētili-
tas cū magna substācia thobie
tradit̄: qz etiā de gētilibz cū diuis-
ijs diuersarū sc̄iaz ad fidē veni-
ēs. dñō desp̄ōsat. **E**t finaliter ta-
mē iste thobias sc̄z x̄pc̄ p̄rēz suū
cēū .i. p̄lūm iudayā excecātū p̄
fidē illūmat in q̄tū in fine tēpis
lumē sue fidei seruat. qz tūc exul-
tādo clamabit et dicet. **E**cce video
thobiā filiū meū. qn̄ albugo in-
fidelitatis de oculis ei? ceciderit et
qn̄ se errasse fatebit et cognoscat
et qn̄ se media etate illūmatū ad-
uertet dicēs illud iob. ix. **C**ū cē-
cus essem: mō video. **A**lbugo ei
p̄p̄rie cecitatē populi iudayā
figt qui se albū et iustū credit et
estimat. **E**t ista etiam cecitas et
albugo quasi mēbrana oui esse
dicat̄ p̄ eo q̄ ad huc x̄pm tam
q̄ de ouo nasciturū expectat. h̄
tūc talis albugo de oculo sue mē-
tis cadet quando x̄pm iam remis-
se cognoscens se errasse p̄cipiet.
Unde secunda ad corinthios ter-
cio. **V**elamen est expositum sup

cor eorū. Cum autē auerſi fue-
rūt auferetur relamē. Hic po-
tes ſubdere exēplariter quō an-
gelus elēofinā orōem et ieiuniū
cōmēdat ⁊ quō ex hoc pmeruit
thobias q̄ a deo tēptaret ⁊ oſo
laēt. Vide ca. xij. Nichil videt̄
in alijs capitulis h̄ lib̄ figurale

Incipit moālija^o biſtoie iudith

Abugodōzor rex
aſſiriorū cum con-
tra arphaxat rēgē
medozum victori-
am obtinuiſſet. ele-
uatū ē cor eius et omnē terram
voluit ſibi ſubdere. Nam nō ſuf-
fecit ſibi regnū medozū acquiſi-
uiſſe quinimmo nūcios ſuos ad
libanū ſicialiam ſiriam et dama-
ſcum vſq; in iberuſalē miſit vt
tributa ſibi ſoluerent et vt eum
in regem recipēt per nuncios ī-
pauit. Et quia omnes vno aīo
contradixerūt ei et remiſerūt nun-
cios vacuos et ſine hōre abiērūt
indignatus ipſos p̄ potentiam
opp̄mere et ſubiugare voluit. ⁊
deo holofernē p̄ncipē miticie cū
exercitū infinito contra regionē
ocidētis miſit et omnē terrā ſibi
ſubiugari mandauit. Qui man-
datis eius obtēperās multas cī-
tates et terras cōfregit multoſq;
ipſū voluntarie recipiētes in do-
minum in deditōnē tēcepit. Ter-
ras que prius mādata nabugo-
donozor cōtēperāt. p̄ violentiā
eius impio ſubiugauit. Iſta
poſſunt applicai cōtra ābiōſos

et preſumptuoſos. Ille em̄ nabu-
godonozor qui interpretat̄ ſedēs
in anguſtia p̄ſumptuoſos et ābiō-
ſos ſigt̄ q̄ p̄ ſollicitudinē ſemp
anguſtiāt vt ad ſtatū altiōrē p̄-
moueāt. Tre. p̄o. Sedet in an-
guſtia dn̄a gentiū. ābiōio cōtra
arphaxat. i. facit aliqd̄ ſc̄m no-
tabile p̄pter qd̄ regnū medozū
.i. aliquā dignitatē obtinet ⁊ ac-
q̄rit. nō ſufficit ſibi q̄ rex ſit aſſi-
riorū et q̄ efficiat̄ rex medoz. i.
nō ſufficit ſibi dignitas quā ab
ātiq̄ habuit vel quam de nouo
acq̄ſiuit q̄nimo ad altiora accē-
dit ⁊ ad altas dignitates ⁊ offi-
cia ambire ⁊ ea vſurpare molit̄.
Qd potiffime fit quādo videt̄ a-
liqd̄ beneficiū vel dignitatē va-
care. qz ſc̄i tūc magis ſolent ad
dignitatē aſpirare. Tercio regū
p̄o. Adomas autē fili⁹ agith ele-
uabat̄ diēs Ego rēgō. Quid
igit̄ fit. Pro cōo iſti tūc quādo
videt̄ el cōez iſtare ſolent nunci-
os p̄locutores et p̄ſeucas ſuos
mittē et nūc ad vnū nūc ad ali-
ū diſcurrē multa et magna pro-
mittē vt ad regnādū ſup ipſos
et ad p̄latūā vel officiū obtine-
dū ipſos valeant inclinaē diē-
tes cū abſoloē illd̄ ſc̄do. reḡ xv.
Quis me cōſtituat iudicē ſuper
terrā vt ad me veniāt oēs vt iu-
ſte iudicē. Sed reuera iuſto dei
iudicio fit q̄ omēs vno animo
contradiant ei et nuncios pro-
locutores. et ſuos ſecretos repu-
diant et contempnunt. et q̄ in